

Аслă Çентерю 70 çул тултариччен - 3 кун

33 (2546)¹
Хаке иреклэ
Эрнere икё хутухаты

ХРЕСЧЕН САССИ

1991 çулхи апрелен 21-мĕшĕнче тухма тытăннă

2015
май
çу 6

ЮНКУН

АСТАВАМ

Тавах сана, салтак-ветеран!

1941-1945 çулсенчи Тăван çёршывăн Аслă вăрçинче çентернĕренпе кăçал 70 çул çитет. Чаплă уява кëтсে илме çёршывра тăрăшса хатĕрленесçĕ, çав шутрах республикара та. Çавна май Аслă Çентерю ячĕпе ятарлă акцисем, уйăлхăксем, спорт тата культура мероприятийĕсем иртеççĕ. Аслă вăрçă чарăннăранпа 70 çул çитнине республикара чыслăн палăртнă тапхăрта Чăваш Енри 24 пин ытла паттăр çак ятла ятарласа кăларнă чыслав медальне кăкăр çине çакрă. Ку йышра – вăрçă инваличĕсемпе фронтовиксем, тыл ёçченесем, концлагерьенче асапланнă ачасем. Паян пирĕн республикара çак категорисене кĕрекен 24 пин ытла çын пурăнат.

Чăваш Енрен Тăван çёршыва хÿтĕлеме 208 пин ытла çын тухса кайна. Вëсценчен 106 пин ытла ентеш каялла таврăнайман: хăш-пĕри вут-çулам ѕшĕнче выртса юлна, теприсем вара хыпарсăр çухалнă. Вăрçă кашни семьеңе хуйхă күнĕ. Сăмахран, Етĕрне районенчи Кĕсэн Тўмерле ялёнчи Смирновсем фронта улттăн тухса кайна, хаяр тăшмана хирĕç вирлĕн çапăçма тупа тунă. Хайсен сăмахне тытăн пĕртăвансем. Шел, Александр Витебск патĕнчи çапăçура пусне хунă, Маркпа Василий вăрçăран йывăр аманса таврăннă. Смирновсен паттăрлăхне правительство çирĕм ытла наградăна хакланă. Елчĕк районенчи Аслă Таяпара çуралса ýснĕ пĕртăвансен Питеркинсем вара фронта саккăрнă ёсаннă, тăвattăшĕ çеç тăван тăрăха каялла таврăннă. Арсентий Капитонович паян та ырă-сывă. Кăçал 95 çул тултарать вăл. Канашра пурăнат, тăван ялне кайсах çýрет.

Ентешсем рейхстага штурмлама та хутшăннă. Вëсценчен пëри – Константин Шевнин. Вăл нимĕç фашичĕсен тĕп йăвин стени çине «Эпĕ Атăл тăрăхенчи чăваш – Константин Шевнин» тесе çырса хăварнă.

Тылра та çämäl пулман. Вăрçă кайна арçынсен вырăнне хĕрăмсем, ачасемпе ватăсем ака-суха тунă, вырмара тăрăшнă, алса-чăлха çыхса фронта ёсантăн, салтаксene апат-çимĕçпе тив-еçтернĕ. Акă 1942 çулта Елчĕкri MTCra 126 трактористран 75-шĕ хĕрăрăм пулнă. Çак çул кăтартăвесем тăрăх MTC республикара пĕрремĕш вырăна тухнă. Кашни çын Аслă Çентерёве çывхартма тăрăшнă. Ял çынни танк, самолет тுяна тукça-тенк пухни те çакна çирĕплетет.

Елчĕк енен историпе тăван тавралăх музейенче 1944 çулхи сентябрен 7-мĕшĕнче «Колхоз ялавĕнче» пичетленнĕ заметка упранать. Унпа вулакансене та паллаштарас килет: «Лаш Таяпари Крупская ячĕпе хисепленекен колхоз колхозници Хуриганова

Христина иртнĕ çулах хăйĕн ёнипе колхозра сахал мар ёçлер. Кăçал та ёçлет. Хале вăл хăйĕн ёнипе кĕлтे кÿрес ёçре ёçлет. Кашни кунах 12-шер лав кĕлтे турттарать. Кăçал колхозра хăйĕн ёнипе тĕрлĕ ёçре ёçлесе X.Хуриганова 140 ёç кун тунă». Çакă мар-и вăл паттăрлăх? Терт-нушана, хуйха-суйха парăнтарса çентерю еннелле таллăннă ёç çынни.

Совет халăхĕ кар тăрса тăшмана çапса аркатнă. Шел, салтак-ветерансен, тыл ёçченесен йыше çулсерен чакать. Вëсен паттăрлăхне çамрăк ăрăвăн манма юрамасть. 1418 талăка пынă хаяр та хăрушă вăрçă яланах пирĕн асра юлтăр.

Манман никама та, ниме те! Тайма пус кăмăлтан, улăпла çапăçса тăшмана парăнтарнă çентерүçесене, Хăтаруçă пулса мирлĕ пурнăç пиллене вëсем тĕнчене! Тав сана, чи пысăк тав, кëмĕл çýçlĕ салтак-ветеран, Апраманлăх ан хуихăр санра, яланах сывă пултăр!

Вăрçă вучĕ ниçta та текех нихăçan та ан тухтăр!

Валентина ПЕТРОВА.

«Хресчен сасси» – ялийш хаçачĕ! Килсеренех янратăр ячĕ!

Çур çуллăх хак – 297 тенкë те 78 пус,
çырăнтару индексе – 54838.

ÇЫРĂНТАРУ ХЫПАР 2015

«Хыпар» Издательство çурчĕн кăларамĕсene
2015 çулан II çурринче илсе тăмашкăн
Раççey почтин мĕнпур уйрăмĕнче çырăнтараççë

798,06 тенкë
345,54 тенкë

Çавăн пекех пурăннă кăларамĕсene
«Чăваш пичечĕ», «Советская Чувашия» киоскĕсенче
тата редакцире çырăнма пулать

КЕСКЕН

Аталанăва çирĕплетме пулăшмалла

Алтай тăрăхенче пурăнакан чăваш-сем çере хисепленине, ёна тилтерлеме, ун çинче ёçлеме юратнине палăртнă Алтай крайен кĕпĕрнăттарĕ Александр Карлин Чăваш Ен Пуслăхе Михаил Игнатьевпа тĕл пулнă вăхăтра. Пирĕн республика ертүчи инситети ёçтеше Барнаул хулинче икĕ регион хутшăнăвĕсene аталантар-рассипе çыхăннă ыйтусене сутсе явнă.

Алтай крайене Чăваш Ен хушшинчи таварçаврăнăш калăпăш хальхи вăхăтра 500 млн тенкë çитнине асăннă Александр Карлин. Икĕ регион сутиллупе экономика, ёслăлăхпа техника тата гуманитари тытăмĕснче уйрăмах ёнăçлă ёçлесçĕ. Теслĕхрен, Алтайри мотор завоёв "Трактор завочесем" концерна кĕрет, хăйĕн продукцийе Шупашкарта хатĕрлесе кăларакан техникăнă тивĕттерет. Чăваш Республикинчи электротехника предприятийесен таварĕ Алтай тăрăхенчи энергетиксene илĕртет. Пирĕн республикари ялхуçалăх предприятийесем Алтайра ўстернĕ тырра тுяна кăмăллаççĕ.

Алтай тăрăхне Михаил Игнатьев-па пĕрле республикăн икĕ министерство тата предприятия ертүсисем та кайна. Çулçуревен тĕллевĕ паллă – тĕрлĕ тытăмири ёç майĕпе паллашса хак параси, ёнăçлипе малашне хамăр патра усă кураси.

Ёçлĕ тĕлпулу хыççăн Михаил Игнатьевпа Александр Карлин Пётэм Раççeyre иртекен "Çентерю вăрманĕ" акции хутшăннă. Аслă Çентерёвĕн 70 çулхи юбилейне халалласа Барнаулти Мухтав мемориаленче чăрăш хуна-вëсем лартса аллея хывнă.

Икĕ регион ертүчи çак хулари В.С. Золотухин ячĕллĕ çамрăксен теслĕхрене тата концептсем кăтартмалли "Сибирь" зала çитсе курна.

Пĕр шухăшлă пулса

Майан 1-мĕш-Çуркуннепе ёç уявĕ – политика тĕлĕшĕнчен тĕрлĕ таврак-курăмлă çынсene пĕтĕçteret. Ёç çыннине хисеплеси чăвашен ёлĕкрен пыракан йăли пулнине палăртнă республика ертүчи Михаил Игнатьев Шупашкар çынисемпе хăнисене саламланă май. Савăнăçлă уяв хулан Хĕрлĕ лапамĕнче иртнĕ. Унчен маларах ёç коллектив-сем, вĕрену заведенийесене ас пухакан çамрăксем, професси союзĕснене, политика партийесене тăракансем, депутатсем, ёç тăвакан орган тата вырăнти хайтăмлăх ертүсисем пĕршухăшлăха палăртса урам тăрăх ялав-сем, транспортсем, хăмпăсем, чечек-сем йăтса утнă. "Мирлĕ ёç вайне шанăр, ёна юратăр", – тесе ахальтен каламан-тăр чăвашене çутта кăларакан Иван Яковлевич Яковлев.

ÇУРАКИ

Мĕн акатпăр?

Çанталăк ёшăтнă май республика уй-хирĕ ёç шавĕпе тулчĕ. Май уйăхĕн 5-мĕшĕ тĕлне акă-суха ирттерме хуçалăхсене пĕрчĕллĕ тата пăрça йышши культураесен вăрлăхне 50 819 тонна хатĕрлене (палăртнин 107 проценчĕ). Çав шутра 48 037 тонни (95 проценчĕ) кондицие ларнă. Улатăр, Красноармейски, Куславка, Çемĕрле районенсен ку енĕпе ёçлемелĕх пур-ха, вëсенче акма юрăхсăр вăрлăх пур. 20 739 тоннине имçамланă.

22 732 тонна çёрулми вăрлăхне яровизациленĕ. Элĕк, Патăрьел, Комсомольски, Вăрмар, Вăрнар, Красноармейски, Елчĕк тăрăхенче ку енĕпе аван ёçленине палăртмалла.

Çурхи ёçсем ирттерме минерал уобренийĕ 20 пин тонна кирлĕ пулать. Хальлехе 52,5 процентне кăна янтăланă. Улатăр, Канаш, Муркаш, Пăрачкав, Тăвай, Шăмăршă районен-сене вăл кирлин çурри чухлĕ тă çuk.

Уй-хирте çураки вăй илсех пырат. Палăртнă вăхăт тĕлне пĕрчĕллĕ тата пăрça йышши культураесене 28 528 гектар акнă. Патăрьел, Вăрнар, Шăмăршă, Елчĕк, Пăрачкав, Çĕрпүр районен-сене акнă лаптăксем кунран кун пысăклансах пыраççĕ.

Кĕрхи культураесене – 45 251 гектар апатлантарнă. 80 508 гектар çинче çértme çérpelенĕ. Çанталăк уяр тăнипе çурçĕр енчи районен-сене та акă-сухана тухма пусçларĕç. Çĕр типнĕ май вëсем та лаптăксене сухаласа акаççĕ. Çёрулми 182 гектар лартнă.

Ҫивәч ыйту

Хамәр ларакан турата касатпär

Әңта тәрәсләх?

«Хальхи вәхәттра пирән тәрәхра ял ыннин чөртаварне мәнле хакпа йышәннисси пирки калаңакан та, киләшү тәвакан та ҹук. Ҫивәч ыйтәва сәт йышәнкансемпел тирпейлекенсем тата сутуңасем хәйсемех татса парасы, хушма хүчәләх түтакансене явәстара маңа. Усламсәсем хәйсене түпаш ытларах күрекен хака паләртәсчә те ун тәрәх сәтне, ашне, ытти продукция йышәнсә. Ял ыннин терчә-нуши шүхәшләттәрмәст вәсene.

2011 ىулхи марта ЧР Ялхуңаләх министрствипе республикәри сәт нәрлешәвә чөртавара ваккән сутмалли хаксен тытамнене ҹакән пек йәркелеме сәнчә: 50:36:12. Үнпа киләшүллән сәт юр-варне ваккән сутса тунә түпашран 50 проценчә – чөртавар паракана, 36 – сәтне тирпейлекене, 12-шә вара хатер сәт продукция сутакансене тивмеллечә. Тәрәссипе, цивилизациллә ҹәршынене таҗданах ҹапла ёслеңчә.

Шел, ырә сәнү хут ҹинчек юлчә. Хәрлә Чутай тәрәхенче ёләкхи мелпек ёслеңчә-ха. Райпо лавккынче «Етәрне сәчә» нәрлешү хатерлесе կәларна 450 г. таякан, ыу хисеп 2,5 проценчәлә сәтне, пакетри «Снегжок» төкенскере, 32 тенкәпе сутаңсә. Халәхран түяннә, ыу хисеп 3,4 проценчәлә литр сәттен заводра ҹавән пек вицә пакет хатерлесе կәлараңсә. Вәсән хаке (вицә пакетән) 96 тенке кармашать. Ҫав шутран сәт паракана 48 тенкә е 50 процент түлемелле пек. Анчах ына 13 тенкә (хальхи вәхәттра райпо халәхран пустаракан хак) е 15 процент кәна лекет. Ялхуңаләх таварә туса илекене парса ҹитереймен укса – 35 тенкә – ҹенә пурнаң ҳүснине пүйттарма, үнән тәпсәр кәсийине тултарма қаять.

Сәт юр-варән («Түрәх», «Варенец», «Кефир» тата ытти та) хаксени шүтласа танлаштарса пәхсан та ҹапла пулса тухать.

Ялта ёне тытакансем сәт хаке чакса пыннине самай тәкак кураңсә. ына пәлтәрхинчен паләрмаллах йүненни Хәрлә Чутай райповә կәлалхи февраль-март уйхәсендә пирән ҹемьене 3400 тенкәләх шар қатартре. Икә ёне тытаканән ҹухатәвә тата та ысәкрака.

Райпо канашен председательне әнлантарса пама ыйтсан яланах пәр хурав: «Сәт хаке пахаләхран килет. Вәл мәнле – хаке тә ҹапла». Апла мәншән-ха үнән пахаләхне кашни кунах тәрәслемесчә? Чөртавара йышәннән чухне тәрәслеме ятарлә приборсем та ҹук вәсен. Халәхана сәт пахаләхне кура түлеме кам чәрмантараты-ши? ыйтәв нумай, хуравне кәтсе иләр-и, иккәлентерет.

Хәрлә Чутай тәрәхенче саккәрән (Хәрлә Чутай райповә, Эләк райповә, «Свобода» колхоз, А. Низов, Л. Тихонова, М. Селивестров, Н. Дементьевева пайташасем, «Иволга» кооператив) сәт пустаракан сәт. ыннисене ҹакә тәләнтерет: мәншән вәсем яланах хака

Чаваш Республикин Пүсәләх Михаил Игнатьев Патшаләх Канашне яңа Ҫырура сәт туса илекен килти хушма хүчәләхсемпел, вәсем паракан сәт паҳаләхне шута илсе, түлесе татмалли тухәләх түтама 2015 ىулхи июль уйхәнен 1-мәшәнчен туса хума ыйтнә. Республикари хәш-пәр районта сәнәлле ёслеме түтәннә ёнтә. Анчах ҹылай ҹәртә сәнәләхе ниепле йышәнсә ҹитерейменни сисәнет. Вәсем малашне та хәнәхнә йәлапах ёслесшән пулас. Ара, капла услам тума ҹамәлләрә ҹав. Ҫакна Хәрлә Чутай районенчен редакционе килнә ҹыру та ҹирәпләтет.

пәр вәхәттра тата пәр пек чакараңсә? Усламсәсем каварлашса ёсленине қатартмастьим ку? Қәçал вара хака вәсемех пәчәклетсе пычәс. Нумай пулмасть кәна-ха литрне 14 тенкәпе йышәннатчә, халә 13-е ҹитрә. Хәрлә Чутай райпо канашен председателә Александр Степанов каланә тәрәх – ҹакәншән хушма хүчәләх түтакансемех айаплә, продукци пахаләхне япәхлатса яна имеш. ына ёненес пулсан сәт паракансем каварлашса пахаләхне чакараңсә тейен.

Үнән сәмәхесем ҝүрентерни тата чәнләхә түрре կәларас шутпа райпо өртү-ҹинчен կәçал тата пәлтәр ҹак вәхәттра халәхран түяннә сәт пахаләхне ҹырса пынине қатартма ыйтәм. Қәләхах, киләшмерә. Апла пытармалли пурал.

Ҫакән ҳыңҹән ирәкәрәк шүхәша қаятән: ял ыннин камран пулашу ыйтмалла? Кам хүтәлә ына? Ҳәй вәхәтәнче Аркадий Айдак өртсе пынә Ҳресченен пәрлешәвә те республикәри саланчә. Агари партий «Единая Россия» пәрлеше сухагчә. Профсоюзсем та ял ыннине хүтәлесе сассине пама пәрахәс. Вырәнти влаңра паракансем вара ҹивәч ыйтәва вәхәттра тата параймаңсә.

Иртә ىулхи сентябрьте халәхран пустаракан сәт хаке малтанхи ҹулхинчен ви-ҹесәр чакса кайнәран райпо пүсләхне тата район өртүсисене ыйтәва пәрле пәхса тухма сәнәтәм. Шел, хурав кәтсе иләймерәм.

Ҫулла ҹывхарна май сәт каллех ийнелсә қаясси паллә. Тәкакәсем вара ўссех пыраңсә. Акә үнчен 0,1 гектар ҹәр ҹүхалама 50 тенкә иләтчә, пәлтәр 100 тенкә ҹитрә. Қәçал мән чухлә ыйтә-ши, калама хәрәмлә. Хушма хүчәләхра ёне үсрәма ҹамәл

тең-ши? ыявәр, пәр ёнешән та самай тар тәкмалла. Ҫавәнпа ялта кәтү ҹулран ҹул сайралса пырат. Хәрлә Чутай районенче қәçалхи пәрремәш кварталта, иртә ىулхи ҹак вәхәттрип танлаштарсан, хушма хүчәләхсендә 427 ёне чакнә, Ҫавән пекех чөртавар түтәннә 123! Пирән урамра та қәçал кәтәвә вицә ёне сахалратах. Күн пек хәвәртләхпа чакса пырсан ёне выльяха Хәрлә кәнекене кәртмелли кәна юлат.

Юлашкынчен ҹакна хушса хәварам. Ҫак күнсендә район өртүсисем тинех ҹивәч ыйтәва ҹәклерәс. Ҳәрлә ҹалаңса ҹитерейменни сәт паракансем, пустаракансем хүтшәнчә. Шел, тирпейлекен предприятисене пәр представитель та пулмарә. Хака вәсем ийреклесчә. ына кура ыттисене ийнәтме, е хаклатма тивет. Кашних ҳәй пайтишән ёслет, анчах кунта пәри та ёне үсрәкансем пирки шүхәшлани күрәнмасть.

**Иван НИКИФОРОВ.
Хәрлә Чутай районенчи
Хусанъушкән ял тәрәхен депутатчә.**

«Пирән ялта 3-4 ёне тытакан пайтах. Вәсәнне халәхран пустаракан сәт хаке чакни пашәрхантарат. Халә литрне 13 тенкәпе йышәннәс. Мәншән ҹаплах халәхран кулаңсә-ши? Қапла пулсан малашне ялта ёне та юлмә».

**Николай СМИРНОВ.
Етәрне районе, Пәрсырлан ялә.**

Хут ҹинчек юлә-ши?

Чән та, паян сәт хаке таканари шыв пек вылянса тәрать. Ҳәлле чөртавар сахал пулни та ынна хаклапа түянаңсә. Ҫулла, сәт ну-

май чухне, йүнәтәсчә. Ҫүлтәләкәпех хака пәр пек тытса тәмә сәт туса илекенсөн, ына пустаракансен тата тирпейлекенсөн хәйсөн хүшшинче вәрах вәхәтләх хүтшәнусем тавасси та ҹивәч тәрать. Лару-тәрәвә уләштарма ҹәршында Сәт туса илекенсөн наци пәрлешәвә («Союзмолоко») чөртавар ытлашши йүнелсө каясран хак коридорне тума – сәтән чи пәчәк тата ысак хакне паләртма – сәнет.

Росстат қатартвәпә кәçалхи январ-февраль уйхәсендә ҹәршында сәт суса илеси 4 процент ўснә. Қатарту 2,224 млн тонна сүтнә. Ҫав хүшәрах организасиене ёнесен йыш 2,4 процент сахалланнә.

– Сүтләх хак чакни, Ҫав хүшәрах чөртаварән хәйхакләх ўсни ёнесен йышне чакрат, сәт туса илеси сахалланат, – паләртнә пәрлешәвән директор ёсне пурнашкан Артем Белов.

Ҙәршынды экономика лару-тәрәвә, санкци, үкәз ыүнелни пәлтәр сәт паләрмаллах хаклат. Ҳәйхакләх хәпарни пәхмасәр чөртавар ыүнелсө кайни сәт туса илекенсөн ҹапса хүттә. РФ Ялхуңаләх министрвие региони влаңра тата бизнеспа сәт туса илеси тата тирпейлес ҳәйхакләх шута илсе хак коридорне йәркелеме сәнет та пәрлешү. ҹивәч ыйтәва тата памалли төпәр мел – түяну интервенцийә. Рынокри ытлашши чөртавара түянса вәрах упранакан сәт юр-варне хатерләмә май пур. Ҫавән пекех чөртавар туса илекенсөн субсиди парасине ўстерме, ют ҹәршындан сәт юр-варне, пальма ҹавне турттарасине чакарма ыттәр Артем Белов.

Пәрлешәвән ырә пүсәрәвә пурнашкан көрсөн лару-тәрәвә уләштарма пуләшсиси паллә. Анчах вәл калани ҹүлтисен хәлхине кәрә-ши? Е каллех сәмәх шайәнчек юлә?

Ҫапах республикәра улшану сисәнме түтәннә ёнтә. Акә хәш-пәр районта чөртаваршан тинех пахаләхка кура таталма түтәннә. Ҫавна май вәсендә ыттисиме танлаштарсан хак питек чакман. Комсомольски районенче литр сәтшән 15 тенкә ытлаштара та түләсчә. Улатар, Пәрачка, Шәмәршә, Еләк, Патәрье, Вәрнар тәрәхенче та 14-15 тенкә кармашна (апрель вәсендә). Муркаш, Хәрлә Чутай, Сәнәрвәрри, Күсләвека, Вәрмар, Тәвай, Етәрне енчә сәт ял ыннисене ыланах пәр хакпа тата ыүнәрхе йышәнни шүхәшләттарать. Сәлтавә паллә: усламсәсем ҹәнәләхе йышәнсах ҹитереймечә-ха. Пахаләхшән үкә ытлашши түләмә түвнә та хәрататать пулас. Иван Никифоров ҹырна пек малашне та каллах пулсан мән патне ыттәр? Ҳушма хүчәләхсендә ёне тытма пәрахсан пайташасем кам ёнси ҹинчек пүйә? Ял халәхне шахвәртма хәтланни вара хамәр ларакан турата каснала пәрех.

Лариса НИКИТИНА.

Кәләтри тырә мәнле упранат?

Ҫүрхи кун ҹулталәкләх тенә. Үнән пәлтәрәш паян та чакман-ха. Вәхәттра ака-суха түнине нимән та ҹитмә. Шел, хәш-пәр чухне тар тәкса ҹәлени та харама қаять. Анкә вәрләх темшән шәтасшән мар.

Россельхознадзоран Чаваш Енри управленийән специалисчәсем тырә, унран хатерләнәнә продуци хәрүшсәрләхне, пахаләхне тәрәслесех тәрасы. Пахаләх, чөртавар хәрүшсәрләх ёна мәнле упранинчен та килет. Хранилищәре нүрәкләхе, сывлыш температурине вибекен приборсем пулмалла. Тәрәслөв вәхәтәнче вара ҹылай ҹәртә ынна асәрхаман.

Акә «Чавашсәкәрпродукчә» пәрлешәвән

органесен ёчченесемпех ҹитмә түвнә. Тәрәслөв тәрәх 8 постановлени хатерләнә.

ҪУЛРАН ҪҮЛ ПӘР ӮКЕРЧЕК

Иртә ىул Россельхознадзоран Чаваш Енри управленийән тата право органе пәрләхе рэйдсем ирттернә. Таможня пәрләхе «Тырә хәрушсәрләх ѿнчен» техника регламентне пахәнманни түрх күс үмнә түхнә. 81,74 тонна тулә, урпа тәләшше ятарлә деклараци, тәпчевсөн протоколне қатартайман. Пәлтәр 137,225 тонна тонна ҹакнашкан тавар тәрәслөнә, Ҫав шутра 6,475 тонна тонни ҹакнашкан түнине тивәстәрмен.

Яваплә ҹынсөм тәләшше 47 тәрәслөв ирттернә, Ҫав шутра 86,576 тонна түрә

«ала витәр» түхнә. Ҫав шутра 2,231 тонна түнине деклараси, тәпчев документчәсөр сүтнине паләртнә. Ҫүлләхене явап түттарма 7 постановлени կәларна. Ҫавән пекех вәренү учрежденийәнче 2 ҹынна түрә тата унран хатерләнәнә продуци түяннә чухне саккуна пәснәшән администривлә явап түттарна.

Суту-илүре үйрәмак хәркене пахәнманни сисәнет. «Кәнтәр» пасарта, «Шупашкар» суту-илү ҹүрчөн территорийәнче пайташасем кәрпесене документсәрах ҹынсөнне ярәнтарна.

**Надежда ВАСИЛЬЕВА,
управлени ёччен.**

Андрей Сизюкин

Вилсе чёрелнё ын

Кётмен тёлпулу

Польшары вилём лагерёнче ынлай-ха չухатмасар чёрэ юлни хәех паттэрләх. Тәван չёршыва, ашшә-амашне чун-чёререн юратни, киле چентерүпе таврәнма ёмётленни ўна хүчәлса ўкме паман. Йывэрләх, выçалпә-тутәллә пурәнни те хәратман, юлашки вайне пухса ёçленә. Лагерьте ёссе тухайманинене нимәсем иккәмеш күннөх персе пәрахнә – ыттисем валли вырән пушатнә. Вилём չави тыткәнри-сене пёр шелсөр չулнә. Пёрисем ёмёрлөх күчне хүпнә кәна – тамака төприсене илсе çитернә.

Пёррехинче Андрей Сизюкин столо-вайёнче апат valeçeken çamrak Atälçi тәрәхәнчен пулнине илтнә.

– Паллаш, ентеш пулнә май, тен, сана яшка ытларах та ярса парә, – сәннә ўна хаш-пәри.

Вәрәм черет çитсен чаваш каччи чатайман:

– Салам, ентешәм, – тенә ўшшән.

Сәмакхе вёслеймен, сасартак сәнран улшәннә качча ўна йывэр тимәр چапалата пүсәнчен көрәслеттернә. Ьана-кана кётмен Сизюкин пәрахнә ёлкәрей-мен, тәнне չухатса кайса ўкнә.

Баракра күчне учнә вәл. Пүсө չуралса каяс пек ыратнә, չаврәннә. Ҫеклен-ме вай-халә те юлман. Ура չине тәмасан персе пәрахасса ўланнә. Пурна-ран çамрәкләх уйрәлас килменинеп шәлне չыртсах чатнә, йывэр ёссе күләннә. «Мәнпә айапа кётәм-ши?» – ниепле тәләнме пәрахайман хай. Ҫакан хыçсән вёсем пёр-пёрне курмаш пулнә. Сәлтавә кайран չиеле тухнә – хайхи повар таҳсанах фашист-сен шанчәклә ынни пулнә-мән. Тыткәнри-сене хайне палласа илесрен չав тери хәранә. Вёсем лагерьтен չаланца тухасса шанман пулнине асәрханнә. Ҫавәнпах-тәр хайён ентешне тे пёр шелсөр леш тәнчене ѡсатма хәтланнә сутәнчәк. Шапа Сизюкина шелленә курәнат, пурна-ран вайхатсәр уйрәлма паман.

Ёмәр сакки сарлака тенә. Тем тे курма, илтме тивет. Андрей Сизюкин теми-се չултан хайхи «ентешпе» кал-лех тәлпүласса усал тәләкре те тәлленмен-тәр. Ҫитменинне, тәван тәрәхра!

Вәрә вёсленсене Андрей Павлович тәван килне аманса таврәннә. Пурна-ран кустәрми малаллах куснә. Вәрә ахрәмә хыçала юлна май ынисене пиче каллех јаша кулапа ҹиңнә. Пёррехинче Сизюкинсем аппашән ывәлә валли Патәрьел тәрәхәнчи пёр яла хәр ҹурацма кайнә. Хәнасене хүсисем көрекене лартнә. Паллә саманта уявлама тәванәсем ҹылай пүстарәннә.

– Пуллас хәтасене сәнатап: пёрнә палланә пек туйянчә. Анчах ниепле

– Вәрә ҹинчен каласа пама ыйтсан атте күсәнчен күссүль шәпартатсах юхса анатчә: «Эпир түснине ачасемпе мәнүкәмсем ан курчәр», – тетчә чёререн хурланса, – асаилеççө ывәләпе хәрә, Николайпа Римма Сизюкинсем.

Вәрә асаилеçвә ашшән чёрине калама չук ҹунтарнә, ыраттарнә. Ҫавәнпә каласу пүсарсанах пәрәнма тәрәшнә. Унән төрт-нушине ҹывәх ыннисем кәна пёлнә темелле.

Андрей Сизюкин 1918 չулхи октябрён 14-мәшәнче Патәрьел районёнчи Тури Чакә ялёнче ҹуралса ўснә. 1939 չулхи ноябрён 27-мәшәнче Совет Ҫарне тухса кайнә. Ҫамрәк качча финн вәрәчине ҹакланнә. Унта, 128-мәш ҹар часәнчә, мотополкра стрелок пулнә. 1940-мәш ҹулта вәрә вёсленсен тө ҹартах юлнә. Тәван тәрәхә, ача чухне выляса ўснә аслә урамсene, улах-ҹарана килсе курма, ҹывәх ыннисене ыталама ёмётленнә. Анчах Германипе лару-тәрү ҹивәчленнә тытәнни ёмәтә ҹапса хүчнә. 1941 չулхи июньте, фашистла Германи пирән չёршыва тапәнса көрсөн Андрей Сизюкин каллех ҹапаçча вәлә. Кунта 63-мәш стрелоксен полкне лекнә. Ҫак ҹулах хәрү ҹапаçура тыткәна ҹакланнә.

ҪЕНТЕРҮ:
70 ҪУЛ

ЧАВАШ НАЦИ ТЕЛЕКУРАВЕҢ ЭРНЕЛӘХ ПРОГРАММА

Тунтикун, майән 11-мәшә
7.00 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+)
7.30 «ПИРЕН ПУРНАС ХАТЛАХРА». П. ОСИ-
ПОВ. ДРАМА (12+)
15.00 «В ЧЕСТЬ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ» Р. КАЗА-
КОВА-СЭЙТ (12+)
17.30 «КАПКАНРИ КАПКАН». ЧАВАШЛА КУ-
САРНА ФИЛЬМ (12+)
19.45 «ЭКОНОМИКА В ДЕТАЛЯХ» (12+)
20.00 «НИКТО НЕ ХОТЕЛ УМИРАТЬ» (12+)
21.00 «ПРОФИЛЬ ЗДОРОВЬЯ» (12+)

Ытларикун, майән 12-мәшә
7.00 «ЛИТЕРАТУРА ТЕПЕЛЁ» (12+)
7.30 «КАЧХ ТЕЛПУЛУ» (12+)
8.00 «НАОБУМ» (12+)
9.00 «ОДИНДЕНЬ С ПРОФЕССИОНАЛОМ» (12+)
13.00, 16.00, 19.00, 22.30 «РЕСПУБЛИКА» Хы-
парсен ڪالارامә
14.00, 17.00, 20.00, 23.00 «РЕСПУБЛИКА» ИНФОР-
МАЦИОННАЯ ПРОГРАММА
19.15 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)
19.30 «РАСШИРЯ ГРАНИЦЫ ПАРТНЕРСТВА.
ВИЗИТ ОФИЦИАЛЬНОЙ ДЕЛЕГАЦИИ ЧУВАШ-
СКОЙ РЕСПУБЛИКИ В АЛТАЙСКИЙ КРАЙ» (12+)
(повт. от 05.05)
8.00, 20.00, 23.00 «РЕСПУБЛИКА» ИНФОРМА-
ЦИОННАЯ ПРОГРАММА
8.30 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+) (повт. от 05.05)
9.00 «КОМФОРТНЫЙ ГОРОД» (12+) (повт. от
05.05)
19.15 «ЯПАН ЯНРА, ЧАВАШ САМАХЕ» (0+)
19.30 «ЛИТЕРАТУРА ТЕПЕЛЁ» (12+)
20.30 «ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ СВЯЗЬ» (12+)
21.00 «ВЕКТОР КОМФОРТА» (12+)
21.15 «СПОРТ ДЛЯ ВСЕХ» (12+)
21.30 «ТАРҖА». ЧАВАШЛА КУСАРНА ФИЛЬМ
(12+)
22.45 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)

Юнкун, майән 13-мәшә
ПРОФИЛАКТИКА с 9.00 до 17.30
7.00, 19.00, 22.30 «РЕСПУБЛИКА» Хыпарсен
ڪالارامә
7.15, 13.15 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)
7.30 «РАСШИРЯ ГРАНИЦЫ ПАРТНЕРСТВА.
ВИЗИТ ОФИЦИАЛЬНОЙ ДЕЛЕГАЦИИ ЧУВАШ-
СКОЙ РЕСПУБЛИКИ В АЛТАЙСКИЙ КРАЙ» (12+)
(повт. от 05.05)
8.00, 20.00, 23.00 «РЕСПУБЛИКА» ИНФОРМА-
ЦИОННАЯ ПРОГРАММА
8.30 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+) (повт. от 05.05)
9.00 «КОМФОРТНЫЙ ГОРОД» (12+) (повт. от
05.05)
19.15 «ЯПАН ЯНРА, ЧАВАШ САМАХЕ» (0+)
19.30 «ЛИТЕРАТУРА ТЕПЕЛЁ» (12+)
20.30 «ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ СВЯЗЬ» (12+)
21.00 «ВЕКТОР КОМФОРТА» (12+)
21.15 «СПОРТ ДЛЯ ВСЕХ» (12+)
21.30 «ТАРҖА». ЧАВАШЛА КУСАРНА ФИЛЬМ
(12+)
22.45 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)

Кәснерникун, майән 14-мәшә
7.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.30 «РЕСПУБЛИКА»
Хыпарсен ڪالارامә
7.15 «ЯПАН ЯНРА, ЧАВАШ САМАХЕ» (12+)
7.30 «ЛИТЕРАТУРА ТЕПЕЛЁ» (12+)
8.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 «РЕСПУБЛИКА»
ИНФОРМАЦИОННАЯ ПРОГРАММА
8.30 «ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ СВЯЗЬ» (12+)
9.00 «ВЕКТОР КОМФОРТА» (12+)
9.15 «СПОРТ ДЛЯ ВСЕХ» (12+)
9.30 «БУМЕРАНГ» (12+)
12.30 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+)
19.15 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)
19.30 «ОБ ЭТОМ ПОДРОБНЕЕ» (12+)
19.35 «ЗАКОНОДАТЕЛИ» (12+)
20.30 «КРУГЛЫЙ СТОЛ» (12+)
21.00 «КУСА КУСАХА». ЧАВАШЛА КУСАРНА
ФИЛЬМ (16+)
22.45 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)

Эрекун, майән 15-мәшә
7.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.30 «РЕСПУБЛИКА»
Хыпарсен ڪالارامә
7.15 «ТЕПЛЁ КАЛАСУ» (12+)
7.30 «ОБ ЭТОМ ПОДРОБНЕЕ» (12+)
8.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 «РЕСПУБЛИКА»
ИНФОРМАЦИОННАЯ ПРОГРАММА
8.30 «КРУГЛЫЙ СТОЛ» (12+)
9.00 «ОДИНДЕНЬ С ПРОФЕССИОНАЛОМ» (12+)
13.30 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+)
19.15 «ЮРА САВРАМЕ» (12+)
19.30 «КИЛАШШИ» (12+)
20.30 «НАОБУМ» (12+)
21.00 «ИЛЕМРИ ВИЛЕМ». ЧАВАШЛА КУСАРНА
ФИЛЬМ (16+)

Шаматкун, майән 16-мәшә
7.00 «РЕСПУБЛИКА» Хыпарсен ڪالارامә
7.15 «ЮРА САВРАМЕ» (12+)
7.30 «КИЛАШШИ» (12+)
8.00 «РЕСПУБЛИКА» ИНФОРМАЦИОННАЯ
ПРОГРАММА
8.30 «НАОБУМ» (12+)
9.00 ТОРЖЕСТВЕННЫЙ МИТИНГ И ПРОХОЖ-
ДЕНИЕ СВОДНОГО ПОЛКА ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ
ЧЕБОКАРСКОГО ГАРНИЗОНА И ВОЕННОЙ
ТЕХНИКИ, ПОСВЯЩЕННЫЙ 70-ЛЕТИЮ ПОБЕ-
ДЫ В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ.
ТЕЛЕВЕРСИЯ (12+)
11.30 «РАСПСИНАРИЕ ҪУК ПУЙАС». ЧАВАШ-
ЛА КУСАРНА ФИЛЬМ (12+)
13.00 «КРУГЛЫЙ СТОЛ» (12+)
14.00 «СПОРТ ДЛЯ ВСЕХ» (12+)
14.30 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+)
17.00 «КОМФОРТНЫЙ ГОРОД» (12+)
17.30 «ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ СВЯЗЬ» (12+)
18.00 «ВЕКТОР КОМФОРТА» (12+)
18.30 «ЛИТЕРАТУРА ТЕПЕЛЁ» (12+)
19.00 «ЫРПА КАМАЛПА». (12+)
19.30 «ТВОРЧЕСКИЙ ВЕЧЕР В. КЛЕМЕНТЬЕ-
ВА» (12+)

Вырсарникун, майән 17-мәшә
9.00 «ИСТОКИ». МЕЖДУНАРОДНЫЙ МУЗЫ-
КАЛЬНЫЙ ЭТНОФЕСТИВАЛЬ (12+)
11.30 «ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ». СПЕК-
ТАКЛЬ ПО РОМАНУ Ф.М. ДОСТОЕВСКОГО
(16+)
17.00 «НАОБУМ» (12+)
17.30 «КИЛАШШИ» (12+)
18.00 «НАША РЕСПУБЛИКА. ГЛАВНАЯ ТЕМА»
(12+)
18.30 «ЭКОНОМИКА В ДЕТАЛЯХ» (12+)
19.00 «ЯШ ЧУХ, ҪАМРАЧ ЧУХ» (12+)
21.00 «ҪАПЛАПУЛТАР!» (12+)

ҮЙÄХ КАЛЕНДАРË

Число, кун	Май, 6 – юнкун	Май, 7 – кёнерникун	Май, 8 – эрнекун	Май, 9 – шаматкун	Май, 10 – вырсарникун	Май, 11 – тунтикун	Май, 12 – ытларикун
ХËВЕЛ	тухать 3.57	5.55	3.52	3.50	3.48	3.46	3.44
	анать 19.40	19.42	19.44	19.46	19.48	19.50	19.51
Кун тärшшë	15.43	15.47	15.52	15.56	16.00	16.04	16.07
УЙÄХ	тäхри кунё (12 сехет тélne)	каталса пырать 18-мёш кун Ухача паллинче	каталса пырать 19-мёш кун Ухача паллинче	каталса пырать 20-мёш кун Ту качаки паллинче	каталса пырать 21-мёш кун Ту качаки паллинче	каталса пырать 22-мёш кун Шывтакан паллинче	каталса пырать 23-мёш кун Шывтакан паллинче
							Пулä паллинче

Таврэнмарëс пиччесем вärçäран...

Юбилей
умёнхи
Хыпар

СЁНТЕРҮ:
70 СУЛ

"Украинан инце çеренчен эп
Кäшт çырасашн салам кил-йыша –
Темишён-cke эп паян чäтаймарäm
Чëреме сунтармасар täma..."

Çak йёркесене 1941 çулта манан аслä
пичче Мартын Павлович Павлов çырса
янä. Ун чухне вäl, 22-ри çамräk, виççemëш
çул Дрогобыя тата Житомир хулисем çы-
вăхэнчи çap чаçэнче службäра тänä.

"Ку сävva ak çыратäp хирте эп,

Украинан паха çеренчен.

Сävвama эп сире пехиллетеп,

Шухаш ман яланах сир(ë)н çинчен".

Çap хëсметэнчен кile таврэнайма-
сарах танкист пулса вärçä кëнë пичче.
Çырапвëсем уранса юлманран аспа юлна
йёркесем халë маншан питех те хаклä:
"Икë хутчен танк åшэнче сунтäm, виççem-
mëшшëпе вärçä кëретеп", – тенë вäl.

"Хула çийэн күсать хура пёлёт,

Аякра аспати аватать.

Пуçама ыталаты çенë ёмёт,

Çамräk пуç темшён-cke усäнать.

Тавара шыв пекех хумханайре

Сывлаш хумë енчен те енне.

Чëреме вëри юн хупäрларë –

Aca илтëм килти пурнäца".

Йывäр амансан, 1942 çулта, пичче
виççë уйäх ытла Чулхулари госпитальте
сипленнë. Çav вäxäta äna курма малтан
атте, аппа, кайран кëçen пичче Ваня кай-
са килнë. Хальхи пек машинäпа мар,
çуран. Ваньана пичче хäйён эшелонë çула
тухма пустарänsa çiteйmen пирки кäна
юлашки хут курма ёлкërnë. Икë-виççë се-
хет пёrlе пулна вëсем. "Эпë халь вärçä
mënnе лайäх пёлётеп, темëн те чäträm,
анне кучченеçöpe – сухарипе – тепёр хут
вärçä кëретеп. Кëçex сире илсе каяççë", –
тенë пичче.

Лайäх астävatäp, Ваня пичче фронта
тухса каяс вäxätra аслä пиччен вилнë хут-
не илсе килчëç. Вäl 1942 çулхи август
уйäхэн 8-мёшэнче пуç хунä. Äna Стalingrad
рад тäräxhëni Гласкова ялëнче пытарñä.

"Ax, mëñ-ma ялämran аякра-ши,

Ax, mëñ-ma кил-йыша кураймас,

Хäçan та пулин кураял-ши?

Курас çук эп сире нихäçan..."

Кëçen пиччен те вärçä каймалла...
Атте çийэнчи кëpinе туртса çурчë, анне
кил картиш варрине тëşhërlöse анчë. Эпë,
8 çула кайнä хëрача, салтак урапи хыççän
läpäc-läpäc чупса пыратäp. Уй хапхинче

18 çул та тултарайман Ваня
ял-йышпа сывпуллашнине,
хама алäla çékliese ытала-
нине астävatäp. Унран çыру
юлашки хут 1945 çулхи ап-
рель уйäхэнче илнëçç. Вärçä чарänsan пире Иван Павлович Пав-
лов хыпарсар çухалнä тесе пёltterçëç. Ат-
тепе анне мëн çére кërichchenex Ваня киле
ырä-сыvä таврэнасса шанса пурñäçç.

Аслä пиччен сävvisene аппасем юрра
хыврëç. Çapla виççën юрласа
пурñätmäp. Аппасем манран ёmërlëxeh
үйärläsa кайнä хыççän pëçchenex ёnërliese
çýretëp. Эпë те 80 çула çitpäm ёntë. Пич-
чесем вара маншан яланхиллех çамräk та
илемлë, сäñükerçëksençe күç илми
näxaçç. Вëсем çërtmelli вучаха çak та-
ранччен эпë çërtse пурñatäp, вëсем
үçça-hupas алäka эпë üçça хупатäp.

Paççey Президенчэн Владимир Пу-
тинän, правительствän ёçesene шанса
ырлатäp. Украина Америкän политики-
не сивлетеп. Пире вärçä кирлë мар!

Елизавета БОРИСОВА.
Етэрне районë, Уйкас ялë.

Вилсе чëрёлнë çын

◀ 3-мёш стр.

Суранëсем äna хäйён çинчен асаил-
терсех тänä. «Хäш ушкän инвалич-ха?» –
ыйтнä унран районтан çitnë тухтäp вäl
йывäр чирленине кура. Инвалидлäh çük-
кине пёлсен тélennë, Шупашкара комис-
сие кайма сënnë. Вут-çулäm витëp тухnä,
täshмана хирëç хäyollän çapäçnä çын
унта кайма вätannä. Çыväx çыnnisem
çine tänipe çitse килnë, анчах комисси
уксахлакан, ýtëñche снаряд ванчäkësem
пур çынна инвалид тесе йышäñman. Тë-
pëslepäxhëñ чупса çýremen вärçä вете-
ранë, каллех сäpäyläx чärmantarnä.

Пërremëш мäşhärp vähätcäp çëre
këñë хыççän Андрей Павлович çула çit-
men 5 ачипе тäläxa юлна. Иккëmëш ар-
mëpе тепёр виççë ача çuratnä. Вëсем
sakäp ача çitënterñä, ура çine täratnä.

– Пире яланах çirpë тытатëç, ачарана
éçpletterse ýsterñä, têpës воспитани пама
täpäshnä. Эпир атте-аннене хисеплëñ,
юратnä, – teççë ыvälësemple хëpësem. – 67
çul puränsa та вäl pëp çämälpäxha та usä kyr-

марë, патшалähran пулäshu këtse larman.
Йывäp пулсан та пире, ачисене, ыtlä-çitlë
puräntarma täpäshnä.

Шел, аслä ыvälësen, Иванпа Петëren,
kun-çulë këtmen инкеke çamräklaх
tatälnä. Вëсем puräçran üyärläni aッシュ-

не хуçса хävarnä. Андрей Павлович йывäp
чирлеме тыtännä. Суранëсем ýçälnä,
хыämläx чирë kanäç паман. 1985 çulta
ёmërlëxeh күçne хупnä. Äna паянхи кун та
ял-йыш, тävanëсем ыräpa асаileçç.

Лариса АРСЕНТЬЕВА.

MËN KALAÇTARAT?

Шанма шан та...

Çuraki çitnë май ултавçäsem te хëл ыйхинчен
värançëç курänat. Çëp ýççenësen шучëpe пуйса юлма
хätlanaçç. Вësen серепине Вärnar, Йëpreç, Хërlë Чу-
тай районësenchi хыçaläxsem te çaklanñä. Ёççensem Mus-
kavri «Автогаз», «Тайфун» предпrijatisene минерал
удобренийë ilme ukça куçarsa panä. Анчах çak тарана

çitse te тавара këtse ilейmen. Укçi te, минерал удобре-
нийë te пäspä пäslannä. Предпrijatisem äna йünëreх хак-
пах çiterse пама шантарни ертүçesен тимлëхне çuhatnä-shi?
Шанма шан та têpësle teñë. Малашне çichë хут тарпа
täksa тунä ukçana пёlnë-pëlmén предпrijati ертүçine
tyttarichchen вунä хут têpëslemeh tivë.

Тамара Антоновна ашшëpe а-
лашшë Tävan çérshiva чыслан
хýtleniñe muhtanat, вësen ыrä-
ятne çemye чыслан упрама
tärašat.

Ирина ПАВЛОВА.

«ХРЕСЧЕН САССИ»
Общества политика хаçачë
Индекс 54838
Учредительсем – Чаваш Республикин Информаци политикин
тата массайлä коммуникацион министрстvi,
Чаваш Республикин Информаци политикин тата массайлä
коммуникацион министрстvi
«Хыпар» Издательство сурçé Чаваш Республикин
хäytälpämäл учрежденийë

ДИРЕКТОР-ТËP РЕДАКТОР –
B.B. TURKAY
Редактор – B.B. Петрова
РЕДКОЛЛЕГИ:
B.B. Петрова – редактор
И.П. Никитина – корреспондент
Л.А. Никитина – корреспондент
Е.А. Трофимова – хаçат операторë

www.hypar.ru,
e-mail: hreschen@cbx.ru
Редакципе издатель адресé: Шупашкар,
И. Яковлев пр., 13.
Телефонсем:
директор-тëp редактор – 56-00-67,
пайсем – 62-50-06, 62-04-54,
реклама пайé тел./факс – 28-83-70.
Факс (8352) 62-50-06

Хаçата 2013 çulхи rashatw uýäxh 10-mëshençe Federatsiñ çykhänu,
информаци технологийësemme massälpäл коммуникацион сферинчи
sakkuçesene пäkännine сäñasa tärapan службini Чаваш Республикинчи
управленийë ПИ TU 21-00305¹ регистрацелен.
Хаçата «Хыпар» Издательство сурçé AУ техника центрине калäplänä
хатëp оригинал-макетран «Чаваш ЕН» ИПК» АОУ типографийëne
пичтленë. 428019, Шупашкар, И. Яковлев пр-ч, 13.

Графикла
17 сехетре алä пусмалла.
17 сехетре алä пуснä.
Заказ 1660
Тираж 3348

* Рекламама пёltterüssem. Реклама текççesemle пёltterüssemshen вësene паракансем явлапл.